

Başsağı giderken atsineklerinize sahip çıkın

ÜLKEMİZ BELKİ HİÇ OLMADIĞI KADAR KÖTÜ GÜNLER GEÇİRİYOR. FELAKETE VARAN PERİŞANLIĞI UZUN UZUN ANLATMAYA NE BU SAYFA ELVERİR, NE BENİM İÇİM. MASUM CANLAR ÜLKENİN HER BİR YERİNDE ŞİDDET KURBANI



BİLGE SELÇUK
@byagmurlu
Koç Üniversitesi

Antik dünyanın en önemli filozoflarından olan Sokrates Atina'nın zorlu zamanlarında yaşar. Spartalılarla yapılan Pelepones Savaşı kaybedilmiş, Atina'nın bölgedeki hakimiyeti sona ermiş, Otuzlar iktidarının yerini Beşyüzler Oligarşisi almıştır. Sokrates Atina'ya gönülden bağlıdır. Bu dönemde gördüğü aksaklıkları dile getirmekten geri duramaz. Sorduğu soruları otorite sahiplerinin cevaplaması kolay değildir, eleştirileri yönetimdeki politikacılarla karşı karşıya gelmesine yol açar, şimşekleri üzerine çeker.

Sorularıyla, sözleriyle Atinalıları da dürtükler Sokrates. Bir sağına bir soluna konarak dünyadan bihaber uyumakta olan atları rahatsız eden, en nihayetinde silkeletip gözlerini açtıran, kendine getiren, harekete geçiren bir sinek gibidir. Sokrates "Atina'nın atsineği"dir.

Sokrates'in bu düşündürmeleri, göz açtırmaları çok rahatsız edicidir, ama hakkında elle tutulur bir suç bulmak da mümkün değildir. Tanrılarına inanmamak, onlarla alay etmek, gençleri kötü yola çekmek gibi uydurma bahanelerle itham edilir, hakkında dava açılır. Bu süreçte yöneticiler kadar Atinalı düşünür ve zenginler de rol oynar. Aristofanes, Sokrates'i küçük düşürecek bir oyun yazar. Anystos gibi açıktan karşı olmaya imtina edenlerse finansal destek verir.

Bu koşullarda beklenen Sokrates'in korkup muhalefetinden vazgeçmesidir ama o geri adım atmaz. Kaçıp kurtulma imkanı vardır, kaçmaz. Mahkemede yaptığı savunma ders niteliğindedir.

Bizde de at sinekleri vardır, ki bunların bir kısmıyla karşılaştım. Biriyle ise ilk kez geçtiğimiz yıllarda tanışmıştık.

Bir bölümün akreditasyonunda çalışmam istenmişti. Madem her semtte bir üniversite, her üniversitede bir psikoloji bölümü

açılması engellenemiyor, bari kendi içimizde bir değerlendirme yapalım da bu mantar gibi türeyen bölümlerin hangisi standartları karşılıyor, hangisi karşılamıyor ayrıştıralım, sonra da bunları dururalım demiştik. İşte bu çok gerekli iş için Türk Psikologlar Derneği bir akreditasyon kurulu oluşturdu, o incelenen üniversite ile alakası olmayan hocaları da değerlendirme komitelerine atadı. Yapmamız gereken şey basitti, değerlendirmemiz gereken psikoloji bölümünün ders ve araştırmalarını inceleyeceğiz. Beni de bir istatistik dersine vermişler. Planımıza göre, girdiğimiz dersin hocasını rahatsız etmemek için önde kenarda bir yerde oturacağız, dersi biraz dinleyip sınıftan usulca ayrılacağız. Ama ben derse gittim ki, önlerde, ortalarda yer yok. Arkalara doğru bulduğum bir yere oturdum, sonra etraf iyice doldu. Benim öyle onbeş dakika sonra kalkıp çıkmam mümkün değil, mecbur orada kaldım. Fakat önceleri utana sıkıla oturduğum o sandalyede bir süre sonra baktım ki kendimi derse kaptırmışım, bir yandan dikkat ediyorum hocanın güzel İngilizcesiyle neyi nasıl anlattığına, bir yandan da öğrencileri gözlemliyorum, nasıl ders dinliyorlar, neler soruyorlar diye. O sınıfta çok keyifli bir saat geçirmiştik, hoca olduğumdan beri ilk kez bir ders dinliyordum. Sınıf bana ODTÜ'deki sınıfımı, kendi öğrenciliğimi, öğrenciler sınıf arkadaşlarımı hatırlatmıştı. Boğaziçi'nden mutlu ayrıldım. Bu, Esra Mungan'ı ilk görüşümdü.

İkinci görüşüm, geçtiğimiz ay Ankara'da yaptığımız Barış için Akademisyenler toplantısında oldu. Güneydoğuda yaşanan çatışmaların son bulması, bölgeye ve ülkeye barış gelmesi için yaptıkları çağrı yüzünden, ne ironiktir, şiddete uğrayan, evinden çıkamayan, sokağına giremeyen, işinden atılan meslektaşlarımızla tanışma, dayanışma toplantısıydı. Orada da Esra'nın bir başka tarafını gördüm, iyi niyetini, insancılığını, duyarlılığını.

Esra şimdi derse giremiyor, araştırma yapamıyor, çünkü cezaevinde veya hapsedilmiş. Hangi kelimeyi tercih etmem gerektiğini meslektaşlarının tutuklanması hakkında yazmaya çalışıncaya kadar fark

etmemişim. Onlar için cezaevi olmamalı, çünkü ortada bir suç yok ki cezası çekiliyor olsun. Doğrusu hapis olmalı... düşündüğünü söyleyebilme özgürlüğünün engellenmesini, düşüncelerinin hapsedilmesini sağladığı için. Çok sürreal gelse de, Esra Mungan, Kıvanç Ersoy ve Muzaffer Kaya hapisteler. Benim meslektaşlarım, sizin binlerce çocuğunuzun, yengenizin, yakınınızın yetişmesinde çok değerli emekleri olan hocalar...

Konuyla ilgileniyorsanız geçtiğimiz günlerde sayısız hukukçunun bu kararın hukuka uygun olmadığını söylediğini okumuşsunuzdur. Diyeceksiniz ki, ülkede ne hukuka uygun ki...

Haklısınız, ülkemiz belki hiç olmadığı kadar kötü günler geçiriyor. Felakete varan perişanlığı uzun uzun anlatmaya ne bu sayfa elverir, ne benim içim. Masum canlar ülkenin her bir yerinde şiddet kurbanı, Ankara'sında, İstanbul'unda, güneydoğusunda. Ülkenin her bir yerinden çocuklara tecavüz haberleri geliyor, sayılar akılların almayacağı kadar yüksek. Taciz ve ensest vakalarının çoğunun zaten gizlendiği, duyurulan resmi rakamların ise bilineni bile doğru yansıtmadığı söyleniyor. Kayıp çocukların sayısı da, akıbeti de meçul. Toplum her türlü şiddetin sarmalında başsağı gidiyor. Dün ders verdiğimiz çocuklarımız için bugün -içim yanarak yazıyorum- tek yapılabilir gördüğümüz fidan dikmek, orman yapmak, spor salonuna kütüphaneye isim vermek. Ne de olsa bulvarları, caddeleri geçmiş yıllarda canına kıyılanların isimleriyle zaten doludur -mu- Ankara'nın? Sahiden mi? Bizim Ankaramız, bizim güneydoğumuz, bizim Türkiyemiz, bizim çocuklarımız, masum, savunmasız, korunmasız. Bunlar kanıksanabilir mi, sahiden?

Lütfen kanıksamayın, alışmayın, düşünün, deneyin... Bu ülkenin atsineklerine bir kulak verin, akademisyenlerinize sahip çıkın ki etrafa ışık verebilsinler, bir şansımız olsun, şu başsağı giden rotamızı yukarıya çevirebilelim. Bu ancak bilgiyle, çabayla ve ancak birarada olabilir. Muzaffer'le, Kıvanç'la, Esra'yla, ve ancak hepimizle...

